

Comença el compte enrere. L'argument ja recurrent d'alguns films en què el protagonista disposa d'un temps determinat per a aconseguir una fita aparentment impossible si no es vol morir a mans d'un psicòpata o d'alguna organització criminal, és el que deuen tenir al cap a hores d'ara els directius de la majoria de caixes d'estalvis. L'estat espanyol i el Banc d'Espanya han passat d'una aparent amabilitat en què els diners del FROB semblaven una ajuda caiguda del cel, a convertir-se en els botxins de les caixes, la majoria centenàries. Qui vulgui salvar-se de la foguera –en llenguatge financer, convertir-se en un banc que gestioni els actius– i deixar la caixa en forma de fundació per a l'obra social, abans del setembre del 2011 haurà d'arribar al llistó de capital de primer ordre exigida pel regulador espanyol: entre el 9% i el 10%, mentre que per als bancs serà del 8%. Una exigència rècord a la UE en obligació de solvència.

Un parany per a clavar-hi la grapa. Però feia tan sols uns quants dies, el *core capital* exigida per la ministra Elena Salgado per a les caixes era del 8%. Amb aquest llinyar, algunes entitats es veien amb cor de sortir a cercar capital privat per a no haver de recórrer a la trampa del FROB. Els primers diners que va deixar a través d'aquest fons de rescat anaven destinats a les caixes que es fusionaven, per a reestructurar plantilles i tancar oficines, i no tant per a satisfer els venciments de crèdit. Tenien forma de crèdit al 7,75%. Però amb aquesta segona tongada, amb un fons inicial de 20.000 milions d'euros, l'estat i el Banc d'Espanya han vist que els seus plans podien accelerar-se. Quina caixa pot pagar un crèdit al 10%? Cap.

Aleshores, l'estat els facilita una solució: la possibilitat de capitalitzar aquest préstec, és a dir, convertir-lo en una participació estatal dins el banc que gestioni els actius de la caixa, que passaria a ser una fundació per a gestionar obra social. D'aquesta manera, "eliminen la ingerència dels governs autonòmics i locals en les caixes, però l'estat adquireix drets polítics i econòmics en aquest banc. I, és clar, si el banc en qüestió no recompra aquest

Amb la soga al coll

L'estat ha estret el setge a les caixes per obligar-les a convertir-se en bancs. Tenen temps fins al setembre per a assolir unes ràtios de solvència exagerades. Si no se'n surten amb capital privat, seran abocades al FROB. Ras i curt, el full de ruta del Banc d'Espanya i el govern espanyol culmina en la recentralització de les caixes-bancs i, probablement, amb la mà política de l'estat.

capital i l'estat vol desfer-se'n, doncs el podrà vendre a qui vulgui", comenta un directiu d'una entitat catalana a EL TEMPS. Es mostra pessimista sobre les possibilitats de les entitats de preservar la naturalesa jurídica: "És a punt de culminar un pla destinat a esvaïr el suposat gran fantasma d'Espanya, les caixes, davant els inversors internacionals, però en realitat, és un pla per a bancaritzar les caixes. I ja ho han fet. Ja no es pot tornar enrere", sentència.

I encara hi ha una segona estratègia estatal que explica d'on ve aquest gran interès perquè les caixes esdevinguin bancs. La nova normativa li permetrà de tenir control polític i econòmic sobre les caixes que hagin recorregut al FROB. És a dir, que la suposada llei que tenia per objectiu despoli-titzar les caixes no farà sinó marginal les administracions autonòmiques per a assegurar un cert control de l'estat. Mentre no siguin bancs, les caixes són de naturalesa fundacional, fet que permet

CatalunyaCaixa és una de les entitats que hi ha al punt de mira de la solvència. Tot i que el Banc Sabadell ho desmenteix, podria haver-hi contactes per a una futura absorció.

que les comunitats autònomes i els ens locals tinguin poder a les caixes perquè poden nomenar representants al consell d'administració. Però si ara passen a ser fundacions, deixen de tenir qualsevol possibilitat d'influir en la composició dels òrgans de govern, i, per tant, també d'influir en l'arrelament de l'entitat al territori.

El mapa financer canviarà radicalment els mesos vinents. Algunes caixes sobreviuran, especialment les basques, que encapçalen la llista d'entitats més solvents, fins i tot avançant els bancs. Unes altres esdevindran bancs i tindran una presència important de l'estat a través del FROB, i unes altres, potser amb més sort, hauran obtingut capital privat, que de tota manera comportarà una pèrdua de poder de decisió amb la presència d'accionistes forans.

El Col·legi d'Economistes de Catalunya ha expressat preocupació "perquè aquest procés obre moltes incògnites sobre el futur del sistema de caixes d'estalvis català. Creiem que la pressió sobre les caixes ha estat molt forta, i tot plegat desvirtuarà el nostre sistema financer", assegura Joan B. Casas, degà del col·legi.

La banca, satisfeta. La guerra entre caixes i bancs és un clàssic. Però ara els banquers es miren els

moviments que es produeixen al tauler de joc financer des de la barrera. Desitgen que les caixes es converteixin com més aviat millor en bancs. Els mercats internacionals desconfien del sistema financer espanyol que demana crèdit al mercat internacional perquè, suposadament, no saben què és una caixa. Tot i que a Itàlia i a Alemanya en saben un niu, de caixes.

Sigui com sigui, l'anunci del decret de caixes que publicarà aquestes setmanes vinents el govern espanyol ha estat rebut com "una bona notícia" al sector dels banquers. A la presentació dels resultats econòmics del Banc Sabadell, que tanca el 2010 amb un benefici net atribuït de 380 milions d'euros –un 27,9% menys que el 2009–, Josep Oliu va afirmar que "és una notícia positiva que s'hagin de convertir en bancs, perquè es podran recapitalitzar i així solucionar els problemes d'accés al crèdit. Tot plegat donarà seguretat als mercats financers i a la societat".

Però, segons el president del Sabadell, que les caixes obrin les portes als inversors no vol pas dir que el seu banc vulgui comprar una part del pastís. De fet, va negar els insistents rumors sobre l'interès del Banc Sabadell d'absorbir Catalunya-Caixa de manera imminent: "No s'ha plantejat mai una integració, no hi ha

hagut pressions de la Generalitat ni cap conversa feta ni prevista en aquest sentit". Per a Oliu, "la cosa més lògica ara és no precipitar-se amb la qüestió de les caixes, tot i que tenim una posició receptiva. No hi ha res respecte a cap caixa, ni de Catalunya ni de fora, però el futur és obert". Amb aquest missatge, el president del Sabadell no tancava cap escenari de possibles integracions o compres, i fins i tot aclaria que, segons el seu parer, seria bo que la capitalització de les caixes es pogués fer amb una "solució autòctona". De manera que és difícil de creure que el Sabadell no vulgui participar en aquesta festa de caníbals.

El pla B de les caixes. Dijous passat, els consells d'administració de "la Caixa" i Criteria acordaven de reorganitzar el grup i de transformar l'entitat financera en banc, cosa que implicaria "l'aportació del negoci bancari de 'la Caixa'" a Criteria i el traspàs d'una part del negoci de Criteria a "la Caixa". Així, l'entitat podria esdevenir la primera caixa de l'estat espanyol que es converteix en banc.

Per una altra banda, Unnim assegura que continua concentrada en l'execució del programa d'ajust del pla d'integració que va presentar abans d'acabar l'any 2010 al Banc d'Espanya. Amb els 200 milions que tenia previst de sol·licitar al FROB, assoliria un *core capital* del 8%, però ara n'haurà de menester entre un 9% i un 10%. Així doncs, ha de cercar nous camins. Entre les possibilitats que s'han posat sobre la taula hi ha la recerca de capital privat entre els clients, i fins i tot especialitzar el negoci i reduir la xifra de negocis. Amb menys volum de negoci, menys diners necessaris per a complir els criteris del Banc d'Espanya. Sigui com sigui, l'entitat encara no ha explicat oficialment quins plans té per a sobreviure. Precisament Unnim ha estat sempre molt clara en la voluntat de mantenir-se com una caixa arrelada al territori.

Les setmanes vinents seran crucials per al futur de les caixes i del sistema financer. La presentació dels resultats del 2010 serà un bon indicador de salut.

Unnim, integrada per Sabadell, Terrassa i Manlleu, tempteja alternatives a la bancarització. Cercarà capital privat entre els clients i es planteja de reduir la seva xifra de negocis especialitzant-se.

Gemma Aguilera